

ROZSUDOK

V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Eleny Kováčovej a členiek senátu JUDr. Aleny Poláčkovej, PhD. a JUDr. Jany Henčekovej, PhD., v právnej veci žalobcu **JUDr. R. M.**, *zastúpeného JUDr. E. B., advokátom*, proti žalovanému **Krajskému riaditeľstvu Policajného zboru v Nitre**, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Nitre zo dňa 13. januára 2009, č. k. 11 S 72/2008-74, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Nitre zo dňa 13. januára 2009, č. k. 11 S 72/2008-74 **p o t v r d z u j e**.

Žalovaný je **povinný** zaplatiť žalobcovi náhradu trov odvolacieho konania v sume 70,51 Eur na účet právneho zástupcu JUDr. B., do desiatich dní od doručenia rozsudku.

O d ô v o d n e n i e :

Krajský súd v Nitre rozsudkom z 13. januára 2009 č. k. 11 S 72/2008-74 zrušil rozhodnutie žalovaného č.p.: KRP-2-41/PK-2008 z 24. apríla 2008 a služobné hodnotenie na žalobcu zo dňa 18. mája 2007, schválené riaditeľom Okresného riaditeľstva Policajného zboru v N.Z. dňa 21. mája 2007 so záverom „spôsobilý vykonávať inú, menej zodpovednú funkciu“ a vec vrátil žalovanému na ďalšie konanie, nakoľko podľa názoru krajského súdu napadnuté rozhodnutia správnych orgánov boli nepreskúmateľné pre nezrozumiteľnosť a nedostatok dôvodov podľa § 250j ods. 2 písm. d/ Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“).

Krajský súd poukázal na to, že zákon č. 73/1998 Z. z. o štátnej službe

príslušníkov Policajného zboru, Slovenskej informačnej služby, Zboru väzenskej a justičnej stráže Slovenskej republiky a Železničnej polície (ďalej len „zákon o štátnej službe policajtov“) určuje presný postup pri vypracovávaní služobného hodnotenia policajta, v rámci ktorého sa posudzuje spôsobilosť príslušníka na výkon služby, ktorý v danom prípade správne orgány nedodržali.

Podľa názoru krajského súdu v danej veci nie je sporné, že hodnotiteľ služobného hodnotenia žalobcu nepoznal v zákonom určenej lehote, aby mohol takýto návrh spracovať. Potom nie je sporné ani to, že nebol dodržaný postup podľa § 28 ods. 2 a je potrebné prisvedčiť žalobcovi, že spracovanie návrhu služobného hodnotenia na žalobcu mala vykonať komisia zriadená nadriadeným, ktorý policajta ustanovuje do funkcie. Túto časť postupu v rámci konania služobného hodnotenia nie je možné podľa názoru krajského súdu opomenúť a nemôže ju nahradiť ani odvolací orgán, pretože bol porušený zákon.

Ďalej krajský súd poukázal na to, že ďalšieho pochybenia sa dopustil žalovaný, keď ponechal bez povšimnutia tú okolnosť, že žalobca podal proti služobnému hodnoteniu námietky, ktoré špecifikoval v písomnom podaní proti návrhu služobného hodnotenia, ktorým bezprostredne nadriadený, teda hodnotiteľ, v celom rozsahu nevyhoviel, avšak ich ani nepredložil so svojím stanoviskom vyššiemu nadriadenému. Viac-menej až v rámci odvolacieho konania na základe zrušujúceho rozhodnutia žalovaného z podnetu ministra vnútra SR boli určité korekcie a doplnenia vykonané, vrátane vyžiadania stanoviska odborového orgánu, avšak takýmto postupom žalobca bol poškodený na svojich právach, pretože zákon dodržaný nebol.

Zo služobného hodnotenia, ktoré bolo žalovaným ako odvolacím orgánom napadnutým rozhodnutím zmenené iba v časti spresnenia jeho služobného zaradenia pred 1. augustom 2006, nevyplýva, za akým účelom bolo toto hodnotenie spracované. Iba zo záveru hodnotiacej časti služobného hodnotenia možno usúdiť, že hodnotiteľ postupoval a vypracoval služobné hodnotenie podľa § 27 ods. 6 písm. a), písm. b) zákona o štátnej službe policajtov, avšak ide o rozdielne hodnotenia s rôznym dopadom.

Krajský súd sa stotožnil s tvrdením žalobcu, že nemôže ísť o prípad upravený zákonom podľa § 27 ods. 6 písm. a), lebo nové služobné hodnotenie na jeho osobu nebolo spracované do 12. novembra 2006, kedy uplynula zákonom stanovená päťročná lehota. Zo spisu vyplýva, a žalovaný to ani nepopiera, že požiadavka vypracovať služobné hodnotenie na žalobcu bola zo strany riaditeľa OR PZ z 29. decembra 2006 v súvislosti s plánom personálnych opatrení na rok 2007, ku ktorému bol pripojený i zoznam policajtov, na ktorých je potrebné spracovať služobné hodnotenie z 31. januára 2007, kde je pod číslom 9 uvedený i žalobca.

Pokiaľ ide o vytknuté nedostatky žalobcu v jeho služobnom zaradení, a v rámci jeho činnosti v tomto služobnom zaradení, podľa názoru krajského súdu tieto podľa spisového materiálu nie je možné všetky preskúmať, pretože k tomu nesmerujú podklady a v spise sa nenachádza žiadna stopa o tom, že by sa určitých previnení, za ktoré mu bola uložená výtka dopustil. Preto v tejto časti je služobné hodnotenie nepreskúmateľné pre nedostatok dôvodov.

Pokiaľ ide o nedodržanie zákonného postupu v zmysle § 225 zákona o štátnej službe policajtov, je pravdou, že ak by sa odborový orgán v lehote 10-tich dní k návrhu na služobné hodnotenie nevyjadril, postupuje sa ďalej aj bez jeho stanoviska, avšak to neznamená, že hodnotiteľ, resp. vyššie nadriadený (prípadne komisia) môže obchádzať toto ustanovenie, pretože v odseku 2 písm. d/ citovaného ustanovenia sa jednoznačne hovorí o predkladaní návrhu služobného hodnotenia príslušnej odborovej organizácii, ktorá vystupuje na ochranu práv a oprávnených záujmov policajtov. I preto má právo vedieť, ako je príslušný policajt hodnotený. Nemožno nepoznamenať, že služobné hodnotenie policajta ako rozhodnutie samo o sebe nezakladá, nemení, ani nezrušuje oprávnenia alebo povinnosti policajta, a preto ide o rozhodnutie s deklaratórnym charakterom, ale v zmysle § 27 ods. 1 zákona, ako je vyššie uvedené, môže byť podkladom pre rozhodovanie vo veciach jeho služobného pomeru.

Zákon preto upravuje postup, lehoty a spôsoby vydania služobného hodnotenia, ktorý musí byť vždy zachovaný, lebo pokiaľ ide o negatívne hodnotenie, s ktorým hodnotiaci nesúhlasí, má právo domáhať sa prieskumu zákonnosti tohto postupu, ako i samotného rozhodnutia súdnou cestou, čo vyplýva z § 248 zákona o štátnej službe policajtov.

Proti rozsudku krajského súdu podal včas odvolanie žalovaný a žiadal, aby odvolací súd rozhodnutie krajského súdu zrušil a konanie zastavil, nakoľko podľa jeho názoru samotné služobné rozhodnutie a rozhodnutie o odvolaní proti služobnému hodnoteniu nemôžu byť predmetom prieskumu v súdnom konaní.

Poukázal tiež na to, že závery krajského súdu o nepreskúmateľnosti služobného hodnotenia sa nezakladajú na pravde, nakoľko napadnuté rozhodnutie je preskúmateľné, keďže sa opiera o množstvo dôkazov, ktoré ho zdôvodňujú.

Ďalej konštatoval, že nie je podstatné, z akého dôvodu sa služobné hodnotenie vypracováva, ako to uviedol krajský súd, ale dôležité sú závery, ku ktorým hodnotiteľ v služobnom hodnotení dospeje, nakoľko aj v prípade, keď je služobné hodnotenie vypracované podľa § 27 ods. 6 písm. a), aj v prípade, keď je služobné hodnotenie vypracované podľa § 27 ods. 6 písm. b), tieto môžu mať na žalobcu rovnaký dopad.

Žalovaný sa k odvolaniu vyjadril podaním z 3. apríla 2009, v ktorom žiadal rozsudok krajského súdu ako vecne správny potvrdiť a tiež žiadal priznať náhradu trov odvolacieho konania.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací podľa § 10 ods. 2 OSP preskúmal napadnutý rozsudok a konanie, ktoré mu predchádzalo v rozsahu dôvodov odvolania podľa § 212 ods. 1 v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP, bez nariadenia pojednávania, podľa § 250ja ods. 2 a § 214 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP s tým, že deň verejného vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne 5 dní vopred na úradnej tabuli a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.supcourt.gov.sk a dospel k záveru, že odvolaniu žalovaného nie je možné vyhovieť. Rozsudok bol verejne vyhlásený dňa 27. januára 2010 podľa § 156 ods. 1 a 3 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP.

Podľa § 27 ods. 1 zákona o štátnej službe policajtov služobné hodnotenie je základným podkladom na rozhodovanie vo veciach služobného pomeru policajtov. So služobným hodnotením musí byť policajt oboznámený. Služobné hodnotenie obsahuje hodnotiacu časť a závery.

Podľa ods. 6 v priebehu štátnej služby sa služobné hodnotenie vykoná

- a) najmenej raz za päť rokov,
- b) ak dôjde k závažným zmenám v spôsobilosti policajta na výkon funkcie.

Podľa § 28 ods. 1 služobné hodnotenie vykonáva bezprostredne nadriadený, ktorý musí policajta osobne poznať z jeho činnosti aspoň šesť mesiacov, a schvaľuje nadriadený, ktorý policajta ustanovuje do funkcie.

Podľa ods. 2, ak bezprostredne nadriadený nepozná policajta z jeho činnosti aspoň šesť mesiacov, spracuje návrh služobného hodnotenia komisia zriadená nadriadeným, ktorý policajta ustanovuje do funkcie.

Podľa § 31 ods. 1 bezprostredne nadriadený bezodkladne oboznámi policajta so schváleným služobným hodnotením.

Podľa ods. 2 policajt je oprávnený robiť si zo služobného hodnotenia výpisky alebo poznámky, a ak má služobné hodnotenie pre policajta negatívne dôsledky, môže si vyžiadať jeho kópiu. Bezprostredne nadriadený poučí policajta o možnosti podať odvolanie proti schválenému služobnému hodnoteniu.

Podľa § 35 ods. 1 písm. c) policajt v služobnom pomere sa prevedie na inú funkciu v tom istom mieste výkonu štátnej služby, a ak to nie je možné, preloží sa

na inú funkciu do iného miesta výkonu štátnej služby alebo do iného služobného úradu, ak nemôže naďalej vykonávať doterajšiu funkciu, pretože podľa záveru služobného hodnotenia nie je spôsobilý vykonávať doterajšiu funkciu.

Podľa § 242 ods. 2 odvolanie môže policajt podať aj proti služobnému hodnoteniu a posudku o služobnej činnosti v lehote 15 dní odo dňa, keď bol s ich obsahom oboznámený.

Podľa § 243 ods. 1 odvolacím orgánom je najbližší nadriadený orgánu, ktorý rozhodnutie vydal.

Podľa § 248 zákona o štátnej službe policajtov, policajt môže podať na súde návrh na preskúmanie právoplatného rozhodnutia vydaného nadriadeným.

Z uvedených ustanovení zákona vyplýva, že služobné hodnotenie policajta je síce podkladovým materiálom pre rozhodnutie o prepustení zo služobného pomeru, avšak zároveň predmetný zákon upravuje osobitný postup na jeho preskúmanie súdom.

V zmysle § 248 môže policajt podať na súde návrh na preskúmanie akéhokoľvek právoplatného rozhodnutia vydaného nadriadeným, t. j. v danom prípade žalobca, ktorý nesúhlasil so služobným hodnotením ani s rozhodnutím nadriadeného o odvolaní proti služobnému hodnoteniu postupoval správne, keď podal na súde návrh na jeho preskúmanie.

Podľa § 245 OSP pri preskúmaní zákonnosti rozhodnutia správneho orgánu posúdi súd i zákonnosť prv urobeného správneho rozhodnutia, o ktoré sa preskúmané rozhodnutie opiera, ak bolo preň prv urobené rozhodnutie záväzné **a ak nie je na jeho preskúmanie určený osobitný postup.**

Odvolací súd poukazuje na to, že § 248 zákona o štátnej službe policajtov určuje osobitný postup na preskúmanie služobného hodnotenia. Preto, ak by žalobca nevyužil svoje právo na podanie návrhu na preskúmanie služobného hodnotenia na súd, samozrejme potom, ako vyčerpal možnosť podať proti služobnému hodnoteniu odvolanie podľa § 242 ods. 2 zákona o štátnej službe policajtov, nebolo by už možné v inom konaní o preskúmaní rozhodnutia, ktoré sa o služobné hodnotenie opiera, preskúmať aj toto služobné hodnotenie.

Preto argumenty uvádzané žalovaným, že právoplatné služobné hodnotenie vypracované podľa § 27 ods. 1 zákona o štátnej službe policajtov nie je spôsobilé byť predmetom súdneho prieskumu v samostatnom konaní, nemajú oporu v platnej

právnej úprave.

Pokiaľ ide o vecné námietky týkajúce sa správnosti postupu správnych orgánov pri vypracovávaní služobného hodnotenia, vymenované krajským súdom v napadnutom rozsudku, s týmito sa odvolací súd plne stotožnil a na zdôraznenie ich správnosti uvádza, že správne orgány pochybili predovšetkým v tom, že pri hodnotení žalobcu nedodrжали postup ustanovený zákonom.

V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje predovšetkým na čl. 2 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, podľa ktorého štátne orgány môžu konať iba na základe ústavy, v jej medziach a v rozsahu a spôsobom, ktorý ustanoví zákon.

V danom prípade bolo povinnosťou správneho orgánu vypracovať služobné hodnotenie na žalobcu najneskôr k 12. novembru 2006, kedy uplynula zákonná päťročná lehota uvedená v § 27 ods. 6 písm. a) zákona o štátnej službe policajtov. Pokiaľ ho v tom čase jeho bezprostredne nadriadený nepoznal z jeho činnosti aspoň šesť mesiacov, mala spracovať návrh služobného hodnotenia komisia zriadená nadriadeným, ktorý žalobcu ustanovil do funkcie.

Tento postup nie je samoúčelný. Podľa ustálenej judikatúry Najvyššieho súdu Slovenskej republiky je služobné hodnotenie inštitútom, v rámci ktorého sa posudzuje spôsobilosť príslušníka pre výkon služby. Vychádza z požiadavky, aby funkčné miesta v štátnej službe boli obsadené a úlohy zodpovedajúce určitému funkčnému miestu boli plnené príslušníkmi, ktorí majú na to najlepšie predpoklady.

Pravidelnosť hodnotenia, ako aj možnosť vykonať ho kedykoľvek, ak taká potreba vyvstane, vypovedá, že sám zákon vychádza z toho, že spôsobilosť policajta nie je nemenným stavom a že statickými nie sú ani podmienky, za ktorých treba úlohy plniť.

Tým, že správny orgán nedodrжал postup uvedený v zákone a nehodnotil žalobcu v zákonom stanovenej lehote došlo k situácii, v ktorej chýba objektívne a zákonným spôsobom získané hodnotenie žalobcu za obdobie od 12. novembra 2001 do 12. novembra 2006.

Už samotné toto pochybenie môže mať za následok nezákonnosť rozhodnutia žalovaného, nakoľko postup podľa § 35 ods. 1 písm. c) zákona o štátnej službe policajtov predpokladá existenciu platného služobného hodnotenia, za ktoré nemožno považovať služobné hodnotenie vypracované nezákonným postupom, pri ktorom boli porušené práva účastníka správneho konania.

Na tomto mieste odvolací súd pripomína, že v zmysle ustálenej judikatúry Najvyššieho súdu Slovenskej republiky dôvody, na ktorých môžu navrhovatelia založiť svoj návrh na súdny prieskum rozhodnutí správnych orgánov sú okrem iných aj procesné pochybenia, ktoré sa týkajú takých chýb, ako je nevykonanie príslušných procesných postupov.

Po preskúmaní predloženého spisového materiálu, postupu a rozhodnutia krajského súdu odvolací súd dospel k záveru, že krajský súd dostatočne podrobne a presne zistil skutkový stav a vyporiadal sa so všetkými relevantnými námietkami žalobcu.

Skutočnosti, ktorými žalovaný v odvolaní spochybňuje predmetné rozhodnutie krajského súdu neboli zistené v odvolacom konaní. Tieto boli totožné s námietkami, ktoré žalovaný namietal už v prvostupňovom konaní a s ktorými sa krajský súd náležite vyporiadal.

Z uvedených dôvodov Najvyšší súd Slovenskej republiky odvolaniu žalobcu nevyhovел a rozsudok Krajského súdu v Nitre ako vecne správny podľa § 219 ods. 1 a 2 OSP potvrdil.

O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol podľa § 250k ods. 1 OSP a úspešnému žalobcovi priznal ich náhradu vo výške trov právneho zastúpenia, ktoré pozostávajú z jedného úkonu právnej pomoci – vyjadrenie k odvolaniu (53,49€ + DPH 10,07 €) a jedného režijného paušálu (6,95 €).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave dňa 27. januára 2010

JUDr. Elena Kováčová, v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia:
Nikoleta Adamovičová